

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Rs 219447 24 Rsž
Novi Travnik, 14.01.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Aida Pezer-Alić, kao predsjednica vijeća, Denis Trifković i Senad Begović, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja P. T., iz T., ulica..., zastupan po punomoćniku Petrušić Srđanu, advokatu iz Advokatskog društva „Petrušić&CO“ d.o.o. Zenica, ulica, protiv tuženika Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik -Bila, Dolac bb, zastupan po punomoćniku M. E., zaposlenik kod tuženog, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 28.102,64 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 219447 23 Rs od 17.5.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 14.01.2025. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se djelimično uvažava te se presuda Općinskog suda u Travniku, broj : 51 0 Rs 219447 23 Rs od 17.5.2024. godine preinačava u dijelu odluke o troškovima postupka i sudi:

Obavezuje se tuženi da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.684,49 KM, u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke.

U preostalom dijelu žalba se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda prvostepenog suda.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je:

Obavezuje se tuženi da za period od 14.04.2014. godine do 31.08.2019. godine, za period od 01.02.2020.godine do 31.8.2020. godine, te za period od 01.3.2021.godine do 15.5.2021. godine, izvrši uplatu dospjelih, a neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u korist tužitelja na depozitni račun Budžeta FBiH u iznosu od 28.102,64 KM, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.388,25 KM, sve u roku od 15 dana od dana prijema pismenog prepisa presude.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH. U bitnom navodi da je u utuženom periodu djelimično izmirivao obavezu uplate doprinosa, da je prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji, Vlada Federacije BiH preuzela tu obavezu koju nije izvršila zbog čega je došlo do kašnjenja, da prvostepeni sud nije cijenio dokaze tuženog, prije svega Sporazum o izmirenju obaveza za period

od 01.01.2023. godine do 31.12.2028. godine, da je zaključkom Parlamenta Federacije BiH produžen sporazum kojim su Vlada Federacije i Elektroprivreda BiH utvrdili finansijski plan i program za uplatu doprinosa radi uvezivanja radnog staža i ostvarivanja prava na penziju, zbog čega je tužbom trebalo obuhvatiti i Vladu Federacije BiH i Javno preduzeće Elektroprivredu BiH iz kojih razloga ističe prigovor pasivne legitimacije. Nadalje ukazuje da se prvostepeni sud pogrešno i neosnovano poziva na Zakon o doprinosima odnosno ukoliko se mislilo na Zakon o doprinosima F BiH, sud je zanemario činjenicu da je Ustavni sud F BiH donio odluku broj U.22/21 od 21.03.2023. godine kojom su određeni članovi zakona u suprotnosti s Ustavom F BiH, kao i Pravilnik o načinu i obračunavanja i uplate doprinosa i gdje je Ustavni sud dao nalog Parlamentu Federacije da uskladi odredbe Zakona sa Ustavom F BiH. Oспорava i troškove postupka navodeći da je tužitelj uspio u omjeru od 70 % te da je sud u skladu s postignutim uspjehom trebao odlučiti o troškovima postupka.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužitelj po punomoćniku podnio kod tog suda tužbu protiv tuženog dana 28.12.2023. godine radi uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje s pozivom na odredbe člana 11. stav 1. tačka a., 11a. Zakon o doprinosima F BiH, člana 33. i 101. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH, a u visini kako je to opredjeljeno tokom postupka shodno nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke, pobliže navedeno u izreci pobijane presude.

Među parničnim strankama nije sporno da je tužitelj bio zaposlenik tuženog te da tuženi u naprijed navedenom periodu nije ispunio svoju zakonsku obavezu uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za tužitelja.

Na temelju izvedenih dokaza, a naročito dokaza vještačenja po vještaku finansijske struke Kolašinac Kenanu koji je u svom nalazu i mišljenju dao jasan tabelarni prikaz i rekapitulaciju plaće i visinu neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 14.04.2014. godine do 31.08.2019. godine, za period od 01.02.2020. godine do 31.8.2020. godine, te za period od 01.3.2021. godine do 15.5.2021. godine, koji kao takav nije osporen od tuženog, i koji nalaz i mišljenje je prvostepeni sud prihvatio u cjelosti, cijeneći ga jasnim potpunim i stručnim, i donio odluku kao u izreci s pozivom na citirane odredbe materijalnog prava. Odluku o troškovima postupka prvostepeni sud je donio na osnovu odredbe člana 386. Zakona o parničnom postupku F BiH.

Odluka prvostepenog suda kojom je tužitelju udovoljeno zahtjevu za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje je pravilna i zakonita.

Suprotno navodima žalbe tuženog prvostepeni sud je raspravljajući u okviru opredjeljenog tužbenog zahtijeva, ocjenom izvedenih dokaza kako materijalnih, tako i nalaza i mišljenja, kao i iskaza vještaka finansijske struke shodno članu 7. stav 1., 8., 123., i 126. Zakona o parničnom postupku F BiH, pravilno zaključio da je tuženi kao poslodavac obavezan izvršiti isplatu navedenog potraživanja u korist tužitelja u smislu odredbe člana 11. stav 1. tačka a. i člana 11a. Zakona o doprinosima F BiH (Službene novine F BiH broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/05, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21).

Žalbom se neosnovano prigovara pasivnoj legitimaciji, kao i tome da je tužitelj u ovom postupku morao kao tuženog označiti i vladajuće društvo JP Elektroprivreda BiH d.d. i Vladu F BiH. Obzirom da iz ugovora o radu očito proizilazi da je isti zaključen između tužitelja, kao radnika s jedne strane i tuženog, kao poslodavca s druge strane dakle, kako tužitelj nije u ugovornom odnosu sa Elektroprivredom i Vladom F BiH koji u ovom radno pravnom odnosu nije isplatilac plaće, već tuženi koji ima zakonsku obavezu uplate doprinosa za obveznike doprinosa, slijedom čega navodi žalitelja da u pogledu isplate doprinosa postoji Sporazum i zaključci kojim je utvrđena obaveza Elektroprivrede kao vladajućeg društva i Vlade Federacije BiH u realizaciji nastalih dugovanja prema radnicima, pa tako i u ovom slučaju, su bez uticaja na drugačiju odluku i ovog suda.

Dakle, realizacija tog sporazuma ili pak nastale poteškoće u smislu neizvršavanja odredbi iz istoga, odnosno propusti u izvršavanju ne mogu ići na štetu radnika i stvarati mu poteškoće u njegovom ostvarivanju prava pa tako i prava na penziju te kako uostalom tuženi nije ni dokazao da je izradio Plan i program uvezivanja radnog staža radnicima kako je po predviđeno po tački 1. Sporazuma, slijedom čega isti kao takav ne može biti razlog za prolongiranje, a niti oslobađanje tuženog u ispunjenju njegove zakonske obaveze spram tužitelja.

Takođe, ne stoje osnovanim ni navodi žalitelja vezano za odluku Ustavnog suda F BiH, broj U.22/21 od 21.03.2023. godine, a kojom je odlučeno „ Utvrđuje se da člana 7 . stav 2. i 3. Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/98, 54/00, 16/01,37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21 i 6/23) i člana 4. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa ("Službene novine Federacije BiH", br.: 64/08, 81/08, 98/15,6/17 ,38/17 ,39/18,12/21,6/22 i 19/23) nisu sukladni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Na temelju člana IV.C.3.12. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje se prijelazno rješenje kojim se nalaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" uskladi odredbe Zakona iz tačke I. izreke ove presude sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, do kada se odredbe Zakona i Pravilnika iz tačke 1. ove presude mogu primjenjivati.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH.", odnosno ista je bez uticaja na drugačiju odluku i ovog suda obzirom da takvom odlukom nije naloženo retroaktivno dejstvo iste, tako da u konačnici ovaj sud nalazi da se neosnovano prigovara ocjeni izvedenih dokaza, utvrđenog činjeničnog stanja, pa time i primjeni materijalnog prava, pa se žalitelj radi nepotrebnog ponavljanja u pogledu navedenog upućuje na potpuno činjenično i pravno obrazloženje prvostepenog suda koje u ovom dijelu u cjelosti prihvata i ovaj sud.

Prema tome, kako nije bilo povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi kao drugostepeni po službenoj dužnosti, a niti povreda na koje se žalitelj poziva u žalbi, to je ovaj sud u smislu naprijed navedenog u ovom dijelu odbio žalbu žalitelja kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu temeljem člana 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj sud nalazi da preostali žalbeni razlozi žalitelja nisu odlučne prirode i kao takvi ni u čemu ne mogu uticati na pravilnost i zakonitost donesene odluke u pogledu obaveze tuženog za isplatu doprinosa, pa iste u smislu odredbe člana 231. Zakona o parničnom postupku FBiH nije smatrao za potrebnim da obrazlaže.

Međutim, u pogledu odluke suda vezane za troškove postupka tuženi osnovano u žalbi ukazuje na povredu odredbe člana 386. stav 2. Zakona o parničnom postupku.

Naime, za zastupanje tužitelja po advokatu utvrđuju se troškovi, i to za sastav tužbe, a shodno uspjehu istoga prema iskazanoj prvobitnoj vrijednosti spora od 40.000,00 KM, odnosno visini opredjeljenog tužbenog zahtjeva u visini od 28.102,64 KM, prema citiranim odredbama Zakona o parničnom postupku, a u vezi sa članom 12. i 13. stav 1. tačka 1.a. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, u daljem tekstu AT (Službene novine FBiH broj: 22/04 i 24/04) za troškove prema iskazanom troškovniku, i to za sastav tužbe podnesene kod tog suda dana 28.12.2023. godine naknada u iznosu od 1.285,00 KM odnosno srazmjerno uspjehu od 70 % pripada iznos od 899,50 KM, za zastupanje na pripremnom ročištu dana 21.03.2024. godine naknada u iznosu od 720,00 KM odnosno srazmjerno uspjehu od 70 % pripada iznos od 504,00 KM shodno članu 13. stav 1. tačka 1.b. AT, za glavnu raspravu održanu dana 16.05.2024.godine tražena naknada u iznosu od 720,00 KM pripada tužitelju u cjelosti (uspjeh 100%) shodno članu 13. stav 1. tačka 1.c. AT, to jest ukupan iznos od 2.123,50 KM + 17 % PDV (360,99 KM) tj. ukupan iznos od 2.484,49 KM i troškovi vještačenja u iznosu od 200,00 KM, tj. sveukupan iznos od 2.684,49 KM, pa je ovaj sud primjenom člana 229. stav 1. tačka 4. Zakona o parničnom postupku FBiH preinačio odluku prvostepenog suda o troškovima postupka i obavezao tuženog da tužitelju na ime istih isplati iznos od 2.684,49 KM.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer-Alić